

Iran 14 - 27 oktober 2019

Waarom Iran? Het vroegere Perzië heeft een eeuwenoude geschiedenis en wordt met recht de bakermat van onze geschiedenis genoemd. Met zijn buitengewone archeologische rijkdom, fraaie religieuze gebouwen, imposante landschappen staat het vriendelijk en hoffelijk volk heel open voor de belangstelling die buitenlandse toeristen tonen.

Tijd voor kennismaking! De geschiedenis start in 4 000 voor Christus met het Elamitische Rijk ...

Voor de geïnteresseerden : "Geschiedenis van Iran – Iran Silk Road."

- 1 Amsterdam - Teheran
- 2 Teheran
- 3 Teheran - Qom - Kashan
- 4 Kashan - Yazd
- 5 Yazd
- 6 Yazd - Kerman
- 7 Kerman
- 8 Kerman - Shiraz
- 9 Shiraz
- 10 Shiraz - excursie Persepolis - Isfahan
- 11 Isfahan
- 12 Isfahan
- 13 Isfahan - Teheran
- 14 Teheran - Amsterdam

Zondag 13 en maandag 14 oktober 2019 : Amsterdam – Frankfurt – Teheran

Nederland houdt zijn wegen goed intact en dat merken we als we na 's-Hertogenbosch de A59 moeten volgen die ons een klein uurtje later dan verwacht in Amsterdam laat aankomen. Niet getreurd, even later na nog wat bijsturingen bij Koert zitten we gezellig met ons drietjes te eten in Ibis Hotel waar Albert en ik de nacht zullen doorbrengen .

De volgende dag op Schiphol maken we al kennis met een stel Belgen uit Lier. We missen natuurlijk Monique en Wouter die forfait moesten geven. Alles loopt gesmeerd en bij de overstap in Frankfurt ontmoeten we een vriendelijke man met het vertrouwde "Djoserplaatje" . Na een rustige vlucht van een 5-tal uren met Lufthansa , gespijsd met een lekker etentje en drank à volonté met zelfs een gratis cognac als toemaatje, wellicht omdat we naar een alcoholvrij land reizen, verzamelen we in de aankomsthal in Teheran de vrouwen natuurlijk getooid met een luchtige hoofddoek. De reisbegeleider Meindert en de plaatselijke gids Yekta zorgen voor de aanschaf van rials die reeds op

voorhand besteld werden omdat er soms te weinig cash voorhanden is in de luchthaven. Ondertussen hebben wij al gelegenheid om kennis te maken met de medereizigers. Even later in de bus die ons naar het hotel zal brengen zijn we allemaal miljonair want de € 200 is 24 miljoen geworden. Na een klein uurtje maken we kennis met het Parasto-hotel in het centrum van de hoofdstad Teheran, die we na een goede nachtrust met onze mooie gids zullen verkennen.

De volgende morgen om in te lopen passeren we een kleine vuurtempel en de katholieke Holy Mary-church. We wandelen dan door het Vredespark om verder te genieten van het Nationaal of Archeologisch museum. Blikvanger is het enorme beeld van koning Darius uit Susa, een zeer belangrijke figuur in de geschiedenis van Iran, met inscripties in hiërogliefen en spijkerschrift. Uit de 3de- 4de eeuw stamt het hoofd van de “zoutman”, een mijnwerker die in 2010 is aangetroffen in de Chehrabad-zoutmijn in Iran.

Dan vergapen we ons letterlijk aan het Golestanpaleizen complex opgericht tijdens de Kadjar-

dynastie. Golestan betekent rozentuin. De paleizen van de voorgaande koningen uit de Zanddynastie (tweede helft 18de eeuw) werden met de grond gelijk gemaakt of grondig aangepast. Naser od –Din Sjah raakte in de ban van de Europese architectuur en liet

zich o.a. inspireren door de Royal Albert Hall in Londen. De intacte spiegelzaal is geïnspireerd op de schitterende Spiegelgalerij van Versailles. De spiegels werden vervoerd uit Italië maar waren veelal gebroken en met ontelbaar stukjes werd deze zaal versierd afwisselend met mooie schilderwerkjes. Indrukwekkend!!! We bewonderen eveneens de Marmeren Troonveranda met de loodzware

beroemde auditietroon ook Pauwentroon genoemd, waarin Pahlavi-vorst Mohammed Reza in 1967 zich liet tronen. Naast hem prijkt een veel kleinere voor Farah Dibah. De originelen bevinden zich in het Juwelenmuseum dat vandaag helaas gesloten is. En dan naar de Borj-e Azadi in 1971 opgetrokken in moderne Perzische architectuur voor de

250-ste verjaardag van het Perzische Rijk. Verderop is de Amerikaanse ambassade, het “spionnest”. De lange ambassademuren zijn later beschilderd met propaganda en antiwesterse slogans vooral gericht tegen “de Grote Satan” de VS maar alles is bedekt met witte doeken.

Een staalblauwe hemel zoals gisteren stemt ons weer vrolijk. Onze buschauffeur moet zich onderweg regelmatig registreren. Hij wordt ook door een cameraatje in de bus in het oog gehouden om bv. te voorkomen dat hij zou indutten. Zijn outfit is nu aangepast: donkere broek, wit hemd met 4 gouden strepen en hij lijkt wel een captain van een of andere vliegmaatschappij. Na een koffiestop bereiken we Qom, het tweede grootste bedevaartsoord van Iran. Een drukte van jewelste.

Eerst moeten de vrouwen een tent induiken en worden getooid met een bloemetjes chador terwijl de locals geheel in het zwart gehuld aanschuiven. De sierlijke koepels van het Hazrat-e- Masumeh

schitteren in het zonlicht. Onder de grootste koepel bevindt zich het schrijn van Fatima Mazumeh, de zus van de achtste imam Reza die in 816 stierf in deze stad. Het mausoleum mogen we uiteraard als niet-moslim niet betreden. De binnenpleinen zijn bezaaid met vele moskeeën, de recente Imam Khomeinigebedshal,

theologische instituten waar o.a. Khomeini onderricht genoot en enkele koranscholen. Vele pelgrims komen hier een genezing afsmeken.

Oei, oei, wat zijn we blij als we kunnen stoppen met het over de grond sleuren van onze veel te lange en ruime chadors! Dan leidt de weg ons naar de koninklijke typisch Perzische Bagh-e Fin. Deze tuinen bevatten steeds de twee elementen nl. cipressen gecombineerd met sycomoren en waterpartijen. Dit laatste wordt aangevoerd door qanats, een vernuft systeem dat het water vanuit een moederbron door een ondergrondse tunnel soms kilometers lang naar een lager gelegen plaats brengt waar het dan aan de oppervlakte komt. Sjah Abbas I was opdrachtgever van deze tuin en liet er een lustpaviljoen optrekken. Prachtig! Vriendelijke Iraniërs vragen beleefd om met hen op de foto te mogen. De oude oasestad Kashan is een labyrint van steegjes met op de daken badgirs of windtorens die tijdens de zomermaanden een zuchtje wind naar de woonvertrekken leiden. Hier is echter ook een grote, stijlvolle residentie van een rijke tapijthandelaar te bezoeken. Deze werd in 1881 gebouwd volgens de klassieke Perzische residentiële architectuur. Ze bestaat uit drie delen: het centrale familiegedeelte, de ontvangstruimte en de vertrekken voor het personeel. Overvloedige versieringen op de met verfijnde pleister- en glasdecoratie geven uit op de binnenplaats met een mooi waterbekken. De prachtige hammam die beschadigd werd tijdens een aardbeving is weer authentiek opgebouwd en wordt als een der mooiste badhuizen van Iran bestempeld. Vanop het dak heb je een mooi zicht op het hele complex met de speciale lichtinval. De vele winkeltjes van de bazaar vormen reeds meer dan 800 jaar het commerciële hart van Kashan. En dan belanden we in ons Negin Hotel waar we ons de koning te rijk voelen en welk gelegen is in een smal steegje met verderop een aantal ruïnes van in het verleden mooie huizen in leem. Ons hotel was ook ooit een koopmanshuis omgebouwd tot een prachtig hotel. En nu platte rust want het is intussen 22.30 u geworden.

Na een stevig ontbijt verlaten we de stad van het rozenwater en regelmatig moet de chauffeur stoppen voor een check-point omdat er nieuwe regels gelden. We komen nu in een mooi onherbergzaam woestijngebied. In het stadje Nain kunnen we een van de oudste moskeeën van Iran bewonderen, opgetrokken in 960 volgens het traditionele ontwerp in het Midden-Oosten. Zonder iwans wordt de centrale binnenplaats en de gebedshal omzoomd door portieken. De iwan stamt uit de Islamitische bouwkunsten en is een overdekte ruimte met drie zijden afgesloten en één zijde open als toegangspoort. De mooie mihrab (gebedsnis) en de verzorgde stuck-versiering zijn befaamd evenals de in hout uitgewerkte minbar (kansel).

Een laatste stop bij een prachtige avondschemering is het grote lemen fort Qaleh Narin in Meybod hetgeen een mooi beeld geeft van toenmalig leven langs de oude karavaanroute. De oorsprong zou teruggaan tot de Sassanidische tijd.

Ons hotel Khanedohad is er weer eentje om u tegen te zeggen: traditioneel met pittige waterpartijtjes tussen de vele kamers. Even het nummer van de kamer checken maar als je het Arabisch schrift machtig bent, is dat zo geklaard!!!

De bus brengt ons deze morgen naar de Torens der Stilte even buiten de stad , een heuvel met een

ommuurde top waar de gelovigen vroeger hun doden neerlegden voor de gieren om aarde noch lucht door het onreine te bezoedelen. De afgekloven beenderen werden achteraf in een diepe put gelegd in het centrum van de toren. Alleen de Zoroastrische priester mocht de bovenste plek betreden. In 1930 kwam een einde aan dit ritueel. In de buurt staan nog restanten van overnachtingsverblijven, keukens en badhuizen bedoeld voor de betrokken familie.

Yazd is tevens het centrum van de godsdienst van de profeet Zarathustra.

In de grote tempel brandt al eeuwenlang hetzelfde vuur dat door een priester constant bijgevuld

wordt. Omdat het vandaag de vrije dag is voor de moslims zijn er enorme bedrijven in de grote moskee waar de reisbegeleider de aandacht trekt op de 99 namen van Allah verwerkt in een prachtig mozaïek in het plafond. Deze moskee is trouwens een juweel van mozaïekkunst.

Een wandeling doorheen de oude stad brengt ons naar het dak van een hotel waar we van een prachtig uitzicht genieten met de vele koepels en de intacte windtorens. We lopen doorheen de verlaten bazaar want het is immers vrijdag en dan naar de grote windtoren gelegen in een Perzische tuin gecreëerd in 1712 in opdracht van de gouverneur van de stad. In het oog springend is het zeshoekig ontvangstpaviljoen met glas-in-loodramen.

De 33 meter hoge windtoren is een vernuft systeem dat we van dichtbij kunnen bestuderen. De tuin is voorzien van cipressen en ook vele soorten fruitbomen waaronder granaatappels en regelmatig genieten we van deze versgeperste vruchten in stalletjes langs de straat : heerlijk!

En dan het vernuft systeem van de qanats bezoeken in het watermuseum in 1929 ondergebracht in een gerestaureerd huis van een textielhandelaar. Onder het huis liepen twee qanats op verschillende niveaus. De maquette laat zien hoe het lange buizensysteem de stad voorzag van water en een gedeelte is nog in werking voor Yazd. Op de foto's zien we werklieden in witte kledij die bij overlijden reeds kon dienen als lijkwade. Brrr!

We verlaten de stad van de vele windtorens om ons in te leven in het verleden toen de sfeervolle lemen karavanserais (16de eeuw) als paddenstoelen uit de grond kwamen om de handel met het

oosten nieuw leven in te blazen en nu ingericht als hotel. Vroeger lag deze stop, een 70 km van Yazd twee kameeldagen verwijderd .

Nog even een stop bij een specialiteit, een pistachekwekerij maar spijtig genoeg zijn de nootjes al in september van de struiken gehaald. Een pick-nick dreigt even uit de hand te lopen als een “Spaanse ... euh Iraanse” furie ons wil verdrijven. Ze had het erg aan de stok met onze lieve chauffeur maar na enkele minuten kan haar strak

zwart mannelijk gezelschap haar kalmeren en gaan ze even verderop in het grasperk zitten.

We worden tegen koffietijd verwacht in ons nette Akhavan Hotel om dan het hart van Kerman te verkennen.

Lopend door de bazaar komen we bij de 14de eeuwse Masjed-e Jame, een klassieke moskee waarin

ook weer verschillende kleuren blauw in de keramiekversiering overheersen.

Alvorens onze bedstee op te zoeken wil ik jullie al een beetje meedelen wat zoal onze indrukken zijn over Iran : als eerste valt erg op dat de bevolking uiterst vriendelijk is, spontaan en ongedwongen.

De kleding is natuurlijk anders dan bij ons : oudere vrouwen dragen meestal nog de zwarte chador waardoor alleen het gezicht en de

handen te zien zijn. De jongere moderne Iraakse vrouwen dragen een kleurige hoofddoek zodat het haar goed zichtbaar is en de vormen van het lichaam mogen niet te fel benadrukt worden. Dat was ook onze dresscode! Voor mannen wordt geen korte broek geduld.

Een hapje meedoen tijdens een bezoekje hier of daar is heel gewoon. Ze willen graag een praatje in het Engels en vragen regelmatig voor een fotootje met de buitenlanders. Soms voel je dat een meisje je echt wil interviewen terwijl de mama ijverig vragen influistert, schattig is dat!

Het eten is heel smaakvol en echt goedkoop. Lekkere dadels vind je bij bijna alle gerechten. Supplementjes zoals koffie en thee worden dikwijls als toemaatje gegeven. De hotels zijn stijlvol en net. Onze bus is eigendom van de vriendelijke en attente chauffeur Djawod en wordt steeds in orde gebracht voor de volgende dag. We voelen ons in Iran super veilig wat jullie er ook mogen van denken.

En natuurlijk zijn jullie ook benieuwd naar onze groep : welgeteld zijn we met zes Belgen (drie echtparen) en dertien vriendelijke Nederlanders en zoals steeds hebben Albert en ik het weer aan boord gelegd om de oudsten te zijn maar dat valt natuurlijk niet op! Ha, ha! Onze reisbegeleider Meindert slooft zich uit samen met de knappe plaatselijke gids Yekta om ons een prachtig programma aan te bieden met steeds “ vrijheid- blijheid “ in acht te nemen. Dus alles tot het weer toe, veel zon, lekkere temperatuur, is prima in orde. We hopen op een tweede zulke week.

Zondag 20 oktober 2019

Kerman

Bij het buitenrijden van sommige steden zien we een groen plakkaat met een afbeelding van een minaret hetgeen betekent dat personen die minstens 20 km van huis moeten tijdens de ramadan mogen eten en drinken eens ze dit bord gepasseerd zijn om toch te kunnen functioneren en tevens mag hun gebed met twee verminderd worden.

Een 30 km van Yazd ligt naar de bergen toe de 18de eeuwse Bagh-e Shahzade (Prinsentuin) met zijn bloemen, terrassen, fontein en waterpartijen. Deze typisch Perzische tuin hoorde toe aan de zoon van de Kadjar-koning Mohammed Sjah. Het waterbekken wordt gevoed door een bron uit de nabij gelegen bergen.

Het mausoleum Nematollah Vali werd opgericht voor een soefi-meester die volgens de overlevering in 1431 in Mahan op 100-jarige leeftijd stierf. Het graf is uitgegroeid tot een mooi bedevaartsoord en straalt een harmonieuze en ingetogen rust uit. Aan de ingang staat een grote kashkul, een bedelnap

die hoort bij de soefi en staat symbool voor gelofte van armoede. In de kleine bezinningsnis waar de soefi-meester zich regelmatig veertig dagen terugtrok, is het zwaard met dubbele punt van Imam Ali afgebeeld en zijn er koranverzen op de muur geschilderd. Even geduld omdat een Iraanse in gebed is.

In de namiddag verzeilen we terug in Kerman om de traditionele Hammam-e Ganj Ali te bezoeken, een schitterend

badhuis met wassen beelden die verschillende handelingen uitbeelden. Door dikke albasten plafondtegels scheen het zonlicht naar binnen en wisten de badgasten hoe laat het was.

In het nabijgelegen badhuis Chaykhane Hammam-e Vakil, ingericht als theehuis is een lekker kopje thee met een mierzoet koekje best te genieten, terwijl een Franse vriendengroep naast ons de geuren van de waterpijp in onze richting sturen. Ja, zoete koekjes zijn in Iran schering en inslag!

Iedereen reuze enthousiast over de geslaagde dag. Morgen wordt een lange reisdag maar dat zal weer best lukken met de rijvaardige buschauffeur, onze Meindert en Yekta die honderduit vertelt over de cultuur van haar mooie land.

Maandag 21 oktober 2019

Kerman – Shiraz - 571 km

We rijden een stukje door het mooie Markazi-gebergte om dan door te stoten naar het Zagros-gebergte. Een speciale koffiestop bevoorrecht de dames: geen heren toegelaten in het park Sirjan. Oef, even de hoofddoek af en enkele klassen op uitstap begroeten. Nu kunnen we even de look van onze medereizigers bewonderen!!! Verderop een hapje en een tapje en de benen strekken op de fitnessstoestellen. Er zijn voldoende picknick plaatsen onderweg met sanitaire voorzieningen om de lange afstand te overbruggen.

In de verte kleurt een zoutmeer de omgeving helemaal wit en verderop gaat deze over in een licht

roze tint door de aanwezigheid van algen. Prachtig! Maar door de klimaatverandering zullen deze zoutwinningen stilaan verdwijnen.

De geuren en kleuren van een specerijwinkel met allerhande noten en zaden en nog veel meer doen ons watertanden. Hadden we nu maar meer plaats in onze koffers! Gedroogde vijgies die zo kunnen verorberd worden of er eerst een geurig theetje mee zetten kunnen er nog wel bij.

De natuur bestempeld als woestijn is wondermooi. Als gevolg van de erosie van het kalkgesteente ziet het landschap er vrij ruw uit met een uitgestrekt meer als pastelachtige onderbreking. In de vallei zorgen nomaden voor hun kudde schapen. Blijkt dat deze stammengemeenschap een doorn in het oog is van de centrale regering door hun eigen territoria, bestuurssystemen, tradities en gewoonten. Sjah Mohammed Reza ondernam verschillende pogingen om de nomaden te settelen om hen zo beter in de hand te kunnen houden en te controleren hetgeen gedeeltelijk gelukt is.

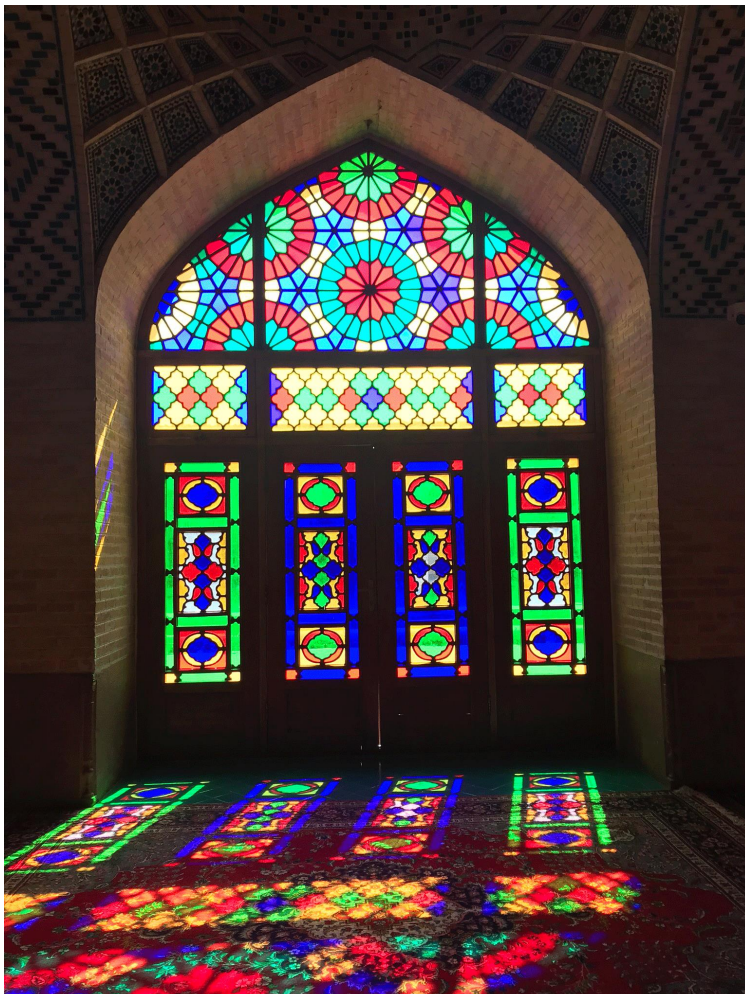
Een lange busdag was ons “geschonken” maar “eind goed, al goed” in Hotel Roudaki in Shiraz!

Een nieuwe dag, nieuwe ontdekkingen : De Bagh-e Naranjstan-e Qavam (Sinaasappeltuin) werd in

1881 door de burgemeester van Shiraz, stammend uit de rijke koopmansfamilie Qavam, in de tuin een prachtig ontvangstpaviljoen gebouwd. Vanaf 1965 gebruikte de universiteit dit gebouw en is het inmiddels museum. In het gebouw zijn prachtige fel gekleurde glasramen, fraaie plafonds, rijk ingelegde deuren en tijdens de zomermaanden konden de gasten genieten van de heerlijke sinaasbloesem en de talrijke geurende rozenstruiken.

De Nasir-al-Molkmoskee heeft een bijzonder effect in de winter door de inval van het licht door de

felgekleurde glasramen. De roze kleurnuances op de gevels zijn kenmerkend voor de periode van de Kadjaren (1789- 1925). De Vakilbazaar ademt de stijl van de Nomaden uit : veel goud, parels en weelderige versieringen.

De torens van de imposante koninklijke burcht vertonen een aardig stukje vakwerk doch de funderingen zijn niet sterk genoeg om ze recht te houden .

Namiddag brengt onze buschauffeur de groep naar de Bagh- e Eram, de Eramtuin. Hier staat een lieflijk 19de eeuwse Kadjarpaleis. De tuin is gekend om zijn rozen en cipressen en speciaal een ontmoetingsplaats voor jonge mensen. Het valt echt op dat wij er als toerist gemakkelijk een praatje kunnen slaan. Deze tuin maakt ook deel uit van de rechtenfaculteit.

Het mausoleum van Emamzade-ye Ali ibn-e Hamze dateert uit de 18-19de eeuw en heeft een prachtige bloembolkoepel met ruitvormige decoraties met blauwe en gele tegels. Het interieur is

bezaaid met veel spiegelmozaïeken op muren en gewelven. Adembenemend mooi! Voor het betreden moeten de vrouwen weerom een chador dragen die aan de ingang ter beschikking wordt gesteld .

In het noorden bevinden zich de mausolea van de beroemde dichters Saadi en Hafez. Deze laatste, de auteur van Divan,

heette eigenlijk Khaje Shams od-Din Mohammed en werd omstreeks 1324 in Shiraz geboren, verliet nooit zijn stad en stierf er in 1390. Door de Kadjarvorst Karim Khan werd hier in 1773 een marmeren gedenksteen met verzen van de dichter neergezet . In 1935 werd er een prachtig achthoekig paviljoen omheen gebouwd. De sfeer is er sereen en rustig. Iraniërs komen hier op mooie avonden mediteren en voor mekaar verzen lezen van de dichter. En vanzelfsprekend hangen wij aan de lippen

van Yekta die in haar taal uit het werk van Hafez een vers voorleest met daarna de vertaling door Linda van onze groep. Mooi, mooi!

En dan is het tijd voor een collectief souper in het klasse Shapouri House met als toetje een gebakje omdat Hans jarig is. Proficiat Hans!

De koranpoort bij het verlaten van Shiraz is wel heel bijzonder. In de 10de eeuw maakte ze deel uit van de stadsmuren. Karim Khan Zand liet er twee zeer grote korans o.a. de 51 kg. wegende Quran-e –

Hefdah-Man in plaatsen om de reizigers te zegenen bij hun vertrek. Dit zou een traditie zijn dat nog steeds in gebruik is : tal van Iraniërs houden voor ze op reis gaan de koran boven het hoofd in de hoop op een behouden terugkeer. De korans hier werden in 1937 naar het museum overgebracht.

En nu verdiepen we ons in de eeuwenoude geschiedenis van Iran!

De indrukwekkende ruïnes van Persepolis domineren de vlakte van Marv-e Dasht, 57 km ten noorden van Shiraz. Darius I (522-486 v. Chr.) startte dit immense bouwproject rond 518 v. Chr.

Zijn opvolgers breidden de ceremoniële paleisstad verder uit. Let wel : Persepolis is nooit een politieke of administratieve hoofdstad geweest. Het was wel het imposante decor voor het jaarlijkse nieuwjaarsfestival Noruz op 21 maart.

Tijdens deze plechtigheid bewezen afgevaardigden van de volkeren van het Perzische Rijk hun eerblijfschap aan de koning, een soort belastingstelsel van toen. De paleisstad was nog niet helemaal voltooid bij haar verwoesting in 330 v.Chr. waarachter Alexander de Grote het brein was. Volgens Iraniërs zinde hij op wraak voor de verwoesting van de Acropolis te Athene door Xerxes I, een van de opvolgers van

Darius. De ruïnes van deze trotse paleisstad en vooral de verfijnde reliëfkunst laten een grootse indruk na ook al staan er nog slechts een aantal zuilen van de velen overeind en zijn de kleuren van de reliëfs en de decoratieve goud- en zilverplaten verdwenen door zand, stof, de mens en de tand des tijds. Persepolis is de parel van de Perzische architectuur met Griekse, Egyptische, Assyrische en Medische elementen.

Samen met de gids bestijgen we de monumentale trap en volgen de

mooie route doorheen de vroegere stad. We worden overrompeld door de zuivere schoonheid van de behouden reliëfs : te veel om te specificeren. Onnoemelijk kunstig! Buiten de muren zien we in de bergwand de kruisvormige rotsgraven van koningen die hier regeerden.

Vijf km ten noorden van de paleisstad vonden archeologen sporen van openluchtheiligdommen uit de 7de eeuw voor Christus. In de 65 meter hoog bergwand werden monumentale Achaemenidische koningsgraven en verscheidene Elamitische en Sassanidische reliëfs gehouwen. Tegenover de bergflank staat een vierkante toren Kabah-e Zardusht (Kubus van Zoroaster) waarvan de precieze functie niet bekend is.

Pasargadae (Perzisch kamp) is de oudste residentie van de Achaemenidische koningen in de provincie Fars. Volgens de overlevering stichtte Cyrus de Grote in 550 v. Chr. Pasargadae op de plaats waar hij de koning van de Meden overwon. Dit gebied is minder goed bewaard gebleven dan Persepolis.

Het domein met het goed bewaarde graf van Cyrus de Grote die stierf in 530 v. Chr. kunnen we betreden. Het is een eenvoudig grafmonument. Hij zou hierin gerust hebben in een gouden sarcofaag op een gouden rustbed en het grafmonument was omgeven door een prachtige tuin met bomen.

En dan is Isfahan in zicht zondermeer de mooiste stad van Iran. Het is reeds duister en we verbazen ons over de ontelbare kleurrijke lichtreclames aan de winkels, nooit gezien wat een kakofonie!

Donderdag 24 oktober 2019 Isfahan

Isfahan, de stad van poëzie en rozen genoemd, was ooit de hoofdstad van het Safavidenrijk, na Teheran de tweede grootste van het land en telt de grootste concentratie van islamitische monumenten na de huidige hoofdstad Teheran.

Sjah Abbas I heeft op het enorme Meidan-e Emanplein het wereldlijke, geestelijke en economische

samen gebracht door er rondom een koninklijke residentie, moskeeën en een enorme bazaar te laten bouwen met een prachtige bloementuin in het centrum. De geweldige Masjed- e Eman liet hij bouwen in 1611 en werd tien jaar na zijn dood pas voltooid. Onder de koepel liggen enkele donkere stenen. Als je hierboven even met een papiertje ritselt, kun je de echo zevenmaal beluisteren. Wij krijgen een gebed te horen van een imam dat een geweldige indruk nalaat.

De Masjed-e Sheikh Lotfollah werd eveneens in opdracht van Abbas I gebouwd in 1602 en opgedragen aan sjeik Lotfollah, een beroemd theoloog, vriend en schoonvader.

In de koepel met blauwzwarte bloemmotieven en witte arabesken op een geelbeige achtergrond is

minuscule een pauw geschilderd en de speciale lichtinval zorgt voor het mooie effect van een pauwenstaart welke van kleur verandert met de stand van de zon. Schitterend! Aangezien deze moskee uitsluitend voor de koninklijke familie en soms zelfs uitsluitend voor de vrouwelijke familieleden bestemd was, zijn er geen minaretten.

En de sjah verbleef dikwijls in het Ali Qapu paleis om hoogwaardigheidsbekleders en gasten te ontvangen. Het grote terras is overdekt met een mooi ingelegd plafond dat wordt gestut door houten zuilen en kijkt uit over het plein en de blinkende koepels van de stad. Van hieruit konden de hoge gasten aandachtig alles volgen.

De bovenste ruimte op de zesde verdieping is de muziekkamer, het pronkstuk van het paleis. De

decoratie van plafonds en muren bestaat uit in pleisterkalk uitgesneden motieven die zorgden voor een betere akoestiek. En de bouw van de meer dan 5 km Qaysariye-bazaar voltooit het plein om zoals Abbas het voor ogen had, alles te verenigen.

Het paleis van de veertig zuilen gelegen in het koninklijk park heeft zes enorme muurschilderingen die historische gebeurtenissen weergeven. Het terras heeft een prachtig versierd plafond en twintig ranke cederhouten zuilen, waarvan de vier middelste rusten op een stenen basis in de vorm van een leeuw, weerspiegelen in de zomer in het water vandaar de veertig zuilen!

Yekta laat ons op het Meidan-e Enam plein kennismaken met de schilderkunst van een miniaturist. Hij schildert voor ons op een klein stukje kamelenbot met een minuscuul borsteltje het hoofd van de dichter Hafez. Resultaat : een pracht miniatuurtje dat Albert als oudste van de groep in ontvangst

mag nemen en wij vullen het bezoek aan met het aanschaffen van een mooi werkje van de schilder.

En vanavond zakken we af naar het sjeke Abbasi-hotel uit de 18de eeuw om de lekkere maaltijdsoep ash-e-reshte te verorberen gevolgd door een speciaal ijsje of een overheerlijke verse smoothie. En daar kennen ze wat van! Dit hotel werd opgetrokken door de moeder van de sjah als karavanseraï om een theologische school te financieren. Ook nu nog vertoeven gasten in dit mooie luxe hotel en worden ze ondergedompeld in de sfeer van weleer.

Vrijdag 25 oktober 2019

Isfahan

De christelijk en Armeense wijk bevindt zich in Jolfa ten zuiden van Isfahan. In 1603 verlieten 30 000 Armeniërs op bevel van Sjah Abbas I hun stad Jolfa in Azerbeïdjan. Op die manier trachtte Abbas zijn schitterende hoofdstad nieuw commercieel leven in te blazen. De Armeense families kregen de wijk Jolfa toegewezen en hadden eigen administratieve bevoegdheden en religieuze vrijheid. Ze ontpopten zich tot uitmuntende handelslieden, winkopers en ambachtslui. Ze waren natuurlijk bijzonder geliefd en zorgden voor weelde en voorspoed. Maar andere heersers, andere tijden en tijdens de opvolgers van Abbas I stapelden de problemen zich op : hoge belastingen, vervolging Nu is het opnieuw een levendige wijk met winkeltjes, thee- en koffiehuisjes.

De Vank-of Heilandkathedraal uit de 17de eeuw is de trots van de Armeense gemeenschap. Zowel de onopvallende buitenzijde als de rijkelijk versierde binnenzijde vormen een combinatie van

Islamitisch-Perzische en Christelijk-Europese elementen. Er is vooral invloed uit Holland en Italië. In het museum komen de Armeense cultuur en tradities uitgebreid aan bod en de piepkleine bijbels zijn heel bijzonder. De Armeense genocide in 1915 heeft ook een belangrijke plaats in het museum.

Nu ons nog “optutten” voor het “laatste avondmaal” samen in het restaurant van

Hotel Aseman waar we rustig aan een draai van 360° op de 11de verdieping ons te goed doen aan een uitgebreid buffet en genieten van de wisselende skyline. Maar eerst nog de prachtig verlichte Pol-e Khaju, de meest pittoreske brug over de Zayandeh Rud te voet verkennen waar het een drukte van jewelste is. Iraniërs ontmoeten mekaar hier voor een praatje, het is immers vrijdag en wij worden met vriendelijke ogen aangestaard. Ik mag zelfs deelnemen aan de ceremonie van de waterpijp maar bedank er vriendelijk voor!

Tijdens het buffet worden ook al onze begeleiders in de bloemetjes gezet en of ze het verdiend hebben! Prachtig team hadden we!

En uitzonderlijk met een regenbuitje, ons eerste, komen we in ons Hotel Azadi voor de laatste nacht in de heerlijke stad Isfahan.

Zaterdag 26 oktober 2019

Isfahan - Teheran 448 km

Om acht uur vatten we tussen de prachtig gekleurde heuvels van het Alborgzgebergte de

overblijvende kilometers aan naar ons einddoel Teheran. Na enkele stops komen we aan bij het mausoleum van ayatollah Khomeini, de laatste rustplaats van de man die tussen 1979 en 1989 de geestelijke leider van Iran was. Zijn mausoleum zou een van de grootste moderne islamitische constructies van de wereld zijn en inderdaad

we worden overweldigd door de grootsheid. De hoogte van de minaret van 91 m symboliseert zijn leeftijd (eigenlijk is hij 89 geworden maar in de islamitische jaartelling is dit 91) en de vier andere minaretten staan voor de vier kinderen van de imam. Zowel de koepel als de minaretten zijn volledig met bladgoud bedekt. Binnen is het plafond opengewerkt met glazen rode tulpmotieven, verwijzend naar de martelaren! In het midden van de immense ruimte omgeven door een glazen en metalen zarih, een opengewerkte kooi, staan de graven van de ayatollah en zijn zoon die stierf in 1995. De

sfeer is er losjes: moeders in zwarte chador met kinderen rondom hen slaan een babbeltje of bidden bij het graf. Wij hebben bij het binnenkomen een grote lap gebloemde stof toegewezen gekregen die erg hindert om foto's te maken maar dat nemen we er voor de laatste keer wel bij. 's-Avonds baadt het mausoleum in een zee van

licht hetgeen we zagen bij onze aankomst in Teheran de eerste dag.

Nu nog even opruimen in het hotel en vanavond nemen we afscheid van Yekta en Djaword, ons excellent team dat ons nog vergezelt naar de Khomeini Internationaal Airport. Met een tussenstop in Frankfurt komen we veilig aan op Schiphol waar **zondag 27 oktober** al ingezet is.

Zo, ik denk dat ik reeds voldoende heb laten blijken dat Iran een must is om te bezoeken. Ik heb getracht "iets" mee te geven van onze belevenissen. Ik wil ook graag onze vrienden danken die in het verleden Iran bezochten en ons aangespoord hebben om dit fantastische land, weliswaar met zijn problemen, te bezoeken. Het was de moeite!

Een stevige groet van Miet!

